

Lekser - endring av trinn for leksehjelp

Saksbehandler: Ellen Benestad

Saksnr.: 14/01689-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Hovedutvalg for oppvekst og kultur

07.05.2014

Rådmannens innstilling:

Under forutsetning av Stortingets vedtak om endring av Opplæringsloven § 13-7a og tilhørende forskrift våren 2014, flyttes 8 timer med leksehjelp per uke fra 1.- 4. trinn

til: 2 timer leksehjelp per uke på 5.-7. trinn

6 timer leksehjelp per uke på 8.- 10. trinn.

Ås, 10.4.2014

Trine Christensen
Rådmann

Ellen Benestad
Etatssjef oppvekst- og kultur

Avgjørelsesmyndighet:

Hovedutvalg for oppvekst- og kultur

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for oppvekst- og kultur

Vedlegg: Ingen

Vedtak i saken sendes til:

Ellen Benestad, Oppvekst- og kultursjef
Helen Ohnstad, rådgiver skole, OK-etaten
Alle rektorer i barne- og ungdomsskolene

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Kunnskapsdepartementet la i desember 2013 fram et høringsnotat med forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). Høringsnotatet foreslo å endre bestemmelsen om leksehjelp slik at kommunen selv kan bestemme på hvilke(t) trinn i grunnskolen leksehjelpen skal gis. Hvis Stortinget vedtar dette våren 2014, så skal endringer i loven tre i kraft fra 1.8.2014.

Forslaget går ut på å endre bestemmelsen om leksehjelp slik at ordningen skal gjelde hele grunnskolen, ikke bare 1. til 4. årstrinn som i dag. Leksehjelpen skal fortsatt ha et samlet omfang på 8 uketimer, men kommunene står fritt til å fordele disse timene på de ulike årstrinnene. Plikten til å tilby leksehjelp ble innført med virkning fra 1. august 2010.

Grunnen til at saken legges fram for hovedutvalget for oppvekst- og kultur før vedtak er fattet i Stortinget, er den korte fristen fra vedtak fattes til vedtak skal gjennomføres. For å ha en mulighet til å gjennomføre endringene i skolene fra høsten 2014, foreslås det å fatte vedtak i hovedutvalget våren 2014 med forutsetninger om at Stortinget gjør endring i Opplæringsloven § 13-7a.

Fakta i saken:

Gjeldende rett

Opplæringslovens § 13-7a som gjelder leksehjelp lyder i dag slik:

§ 13-7a Plikt for kommunen til å ha tilbud om leksehjelp

Kommunen skal ha eit tilbod om leksehjelp for elevar på 1.-4. årstrinn.

Tilbodet skal vere gratis for elevane. Elevane skal ha rett til å delta på leksehjelptilbodet, men det skal vere frivillig om dei ønskjer å delta.

For krav om politiattest gjeld reglane i § 10-9.

Departementet gir nærmare forskrifter om leksehjelptilbodet.

Kommunen plikter å tilby elever på 1.- 4. årstrinn i den offentlige grunnskolen gratis leksehjelp. Alle elever skal ha rett til å delta i leksehjelptilbudet, men det skal være frivillig å delta. Med hjemmel i bestemmelsen er det fastsatt forskrifter som nærmere regulerer tilbudet om leksehjelp, jfr. kap. 1A i forskrift til opplæringsloven. Kapitlet inneholder én bestemmelse, § 1A-1. Den lyder slik:

§ 1A-1 Leksehjelp i grunnskolen

Alle elevar på 1.-4. årstrinn har rett til leksehjelp, jf. opplæringslova § 13-7a. Formålet med leksehjelpa er å gi eleven støtte til læringsarbeidet, kjensle av meistring, gode rammer for sjølvstendig arbeid og medverke til utjamning av sosiale forskjellar i opplæringa.

Leksehjelpa er ikkje ein del av opplæringa til eleven, men skal sjåast i samanheng med opplæringa. Leksehjelpa skal gi eleven hjelp med skolearbeidet. Kommunen er ansvarleg for leksehjelpa og veljar korleis leksehjelpa skal organiserast. Det totale omfanget leksehjelp på 1.-4. årstrinn skal til saman vere 3 minimum 8 timar kvar veke. Kvart årstrinn skal ha minimum ein time leksehjelp per veke. Kommunen avgjer korleis dei resterande timane fordelast mellom trinna. Kommunen pliktar å informere foreldra om retten til leksehjelp og tilbodet som gis.

Kommunen pliktar å sørge for at elevane har eit godt psykososialt miljø i leksehjelpa.

Ved en endring av opplæringsloven § 13-7a vil den lyde:

Kommunen skal ha eit tilbod om leksehjelp i grunnskolen. Omfanget og den nærmare fordelinga av leksehjelpa på årstrinna fastsetjast i forskrift.

Forskrift til opplæringsloven § 1A-1 første ledd vil lyde:

Kommunen skal tilby leksehjelp, jr. opplæringslova § 13-7a, med til saman åtte timar kvar veke til elevar i grunnskolen. Dei åtte timane fordelast fritt på årstrinna slik kommunen avgjer. Formålet med leksehjelpa er å gi eleven støtte til læringsarbeidet, kjensle av meistring, gode rammer for sjølvstendig arbeid og medverke til utjamning av sosiale forskjellar i opplæringa.

Samme forskrifts § 1A-1 tredje ledd vil lyde:

Kommunen er ansvarleg for leksehjelpa og veljar korleis leksehjelpa skal organiserast.

Vurdering:

At dagens leksehjelptilbud gjelder for 1.-4. årstrinn er blant annet begrunnet i at dette er i tråd med strategien om tidlig innsats for bedre læring. At tilbudet er gitt på 1.-4. årstrinn innebærer imidlertid ikke uenighet om at det også er behov for leksehjelp på høyere trinn. Siden det fra høsten 2010 ikke var mulig å gi tilbudet på alle årstrinn, prioriterte Stortinget å gi tilbudet om leksehjelp på 1.-4. årstrinn.

I Ås har rektorene innvendinger til dagens leksehjelptilbud og mener at tilbudet bør gis på høyere trinn. Begrunnelsen er at behovet for leksehjelp er større på høyere enn på lavere trinn og at det er vanskeligere å få til en god organisering for de yngste elevene.

Begge ungdomsskolene tilbyr i dag leksehjelp. De anser det som så viktig at de velger å ta midler fra vanlig undervisning til leksehjelp. Alle barneskolene tilbyr i dag leksehjelp på 1.- 4. trinn og noen også på mellomtrinnet. Ingen av rektorene er fornøyd med leksehjelp på 1. – 4. trinn og mener at elevene er for unge til å gjennomføre lekser på skolen. De ønsker derfor at noe leksehjelp gis på 6. og 7. trinn, men at mesteparten av timene til leksehjelp bør gis i ungdomsskolen.

Økonomiske konsekvenser:

Det faglige innholdet i lekser og annet skolearbeid er mer krevende jo høyere opp i årstrinnene man kommer. Lekser og skolearbeid på de øverste trinnene, særlig ungdomstrinnet, vil kunne kreve bruk av pedagogisk personale. De økonomiske beregningene som ligger til grunn for tilbudet fra departementet forutsetter bare fagarbeiderlønn, ikke lærerlønn.

De beløpene som er lagt inn i leksehjelptilbudet forutsetter at alle elever deltar i ordningen. Langt fra alle benytter seg av ordningen i dag. Slik sett skal det normalt være rom for å bruke også lærerkrefter – i hvert fall i noen utstrekning - til leksehjelp på for eksempel ungdomstrinnet. Det er videre mulig å la annet personale enn pedagogisk personale gi leksehjelp – også på ungdomstrinnet. Dette beror helt på hva slags ikke-pedagogisk personale man råder over på ungdomsskolene.

Vedtaks rådmannens forslag vil $\frac{3}{4}$ av midlene til leksehjelp bli ført over fra barneskolene til ungdomsskolene.

Alternativer:

Følgende alternativer har vært vurdert:

1. Tilby de åtte ukentlige timene til leksehjelp fritt på 1.-4. årstrinn slik at ingen av timene bindes opp til et minimumsnivå til noen av trinnene.
2. Kunne fordele fritt de åtte timene på 1.-7. årstrinn. Dette alternativet vil kunne gi ytterligere fleksibilitet, men vil ikke inkludere ungdomstrinnet.
3. De åtte timene fordeles fritt på 1.-10. årstrinn på bakgrunn av skolens vurderinger av nytte og behov. Her kan det bli en utfordring med fordeling mellom barne- og ungdomstrinn.

4. De åtte timene fordeles med 2 timer på 6. og 7. trinn og 2 timer på 8.,9. og 10 trinn.

Etter en gjennomgang i rektorgruppen landet man på det fjerde alternativet. Dette gir de to øverste trinnene på barneskolen mulighet for leksehjelp, og alle elever på ungdomsskolen vil få et tilbud om leksehjelp.

Konklusjon med begrunnelse:

Under forutsetning av Stortingets vedtak om endring av Opplæringsloven § 13-7a og tilhørende forskrift våren 2014, foreslås det å flytte 8 timer med leksehjelp fra 1.- 4. trinn til 2 timer leksehjelp på 5.-7. trinn og 6 timer leksehjelp på 8.- 10. trinn.

Rektorene var samstemte i at dette ville være den beste ordningen for elevene i Ås når det gjelder leksehjelp. De elevene som trenger det mest og som kan nyttiggjøre seg leksehjelptilbudet best, er de eldste elevene i grunnskolen.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

1.8.2014 under forutsetning av Stortingets vedtak